

x Amos 2. 11. 12. & 4. 4. 5. & 5. 22. 23. & 8. 3. 5. 10.

y Amos 7. 13. 2. Amos 5. & 8. 14.

z Amos 7. 9. b Gen. 25. 25. e Osee 6. 8.

d Gen. 31. 41. 46.

e Osee 4. 15. & 10. 15.

f Osee 12. 11. g Osee 5. 1.

h Osee 1. 4.

i Osee 4. 1. 2. 3. & 13. 1. 2. & c.

* 4. Reg. 10. 32. in diebus illis cepit Dominiis cadere super Israel.

scripta (x) in Israele observari; uti inaugurationem Nazareorum, solutionem primitiarum, & decimarum oblationes, varii generis sacrificia, Cantica Domini, Festorum & Sabbati observationes. Ceterum effugis licentia regnabat, edita loca & peregrinationes superstitiosae frequentabantur. Præter Dan & Bethel, (y), celebratur Bersabee (z), quam urbem jure armorum Rex ditioni suæ adjunxerat. Nota sunt etiam excelsa Ifaac [a], quem locum olim Patriarcha erecto Altare consecraverat, & loco implantaverat (b); peregrinationes etiam obibant in Maspham urbem transjordanam, in montibus Galaad (c), fœdere inter Jacob & Labanum iſto, erectoque à Jacob eâ de re monumento (d) nobilem; in Galgal (e), sedem olim populi sub Josue, & deinde vitulorum aureorum Osee ætate (f), in Thaborem & Carmelum (g); ac tandem in omnes montes Israel erectis Aris consecratos.

Zacharias post illum Rex, & generis Jehu postremus, vestigia Patrum suorum ita tenuit, ut omnia præter cultum Baal permitteret. Sanguis olim à Jehu in valle Jezrahel effusus, in ipsum totamque Jehu familiam recidit (h). Sellum enim illa exterminio deleta rerum potitus est; ex quo demum tempore impunè licentia in Israele discurreit, omniaque ad homicidia & intestina bella converti visa sunt (i). Neque morum totiusque Regionis corruptioni addi quidquam poterat in tantum, ut criminum horrore veluti provocatus Deus (*) populum suum dederit in manu Regum Assyriæ, qui regionem orbemque Samariæ vastantes, populum in Transsephratæam captivum deduxerunt.

Horum malorum, quæ Divinam in caput Israelitarum ultionem provocarunt, imaginem ita depingit 4. Reg. 17. 8. & c. Et ambulabant juxta ritum gentium, quas consumperat Dominus in conspectu filiorum Israel, & Regum Israel, quia similiter fecerant; & offenderunt filii Israel verbis non rectis Dominum Deum suum, & edificaverunt sibi excelsa in cunctis Urbibus suis à Turre custodum usque ad civitatem munitam. Feceruntque sibi statuas, & lucos in omni colle sublimi, & subter omne lignum nemorosum; & adolebant ibi incensum super aras in morem gentium, quas transfulerat Dominus à facie eorum: feceruntque verba pessima irritantes Dominum, & coluerunt immunditias, de quibus præcepit eos Dominus, ne facerent verbum hoc. Et testificatus est Dominus in Israel & in Juda per manum omnium Prophetarum & Videntium, dicens: Revertimini à viis vestris pessimis & custodite præcepta mea, & cavemonias, juxta omnem Legem, quam præcepi patribus vestris. Et sicut misi ad vos in manu servorum meorum Prophetarum. Qui non audierunt, sed induraverunt cervicem suam juxta cervicem patrum suorum, qui noluerunt obedire Domino Deo suo, & abjecerunt legitima ejus & pactum, quod pepigit cum patribus eorum, & testificationes quibus contestatus est eos, secuti sunt vanitates, & vanè egerunt & secuti sunt gentes, quarant per circuitum eorum.

Novissima hæc tempora ita deplorata Prophetæ, quasi Regnum confusionis, abominationis, injustitiæ, violentiæ, Idololatriæ (k); nulla agendi regula, nulla proposita ut imitarentur exempla, quam Amari & Achabi. Optimi quique inter illos, & pessimi ita planè distinguebantur, quemadmodum rhonchus à spina. Dolus omnia tenebat, ut sinceritas, pietas, æquitas exulare cogerentur; quoscumque mali ultores timere debuissent, illos tamquam auctores ducesque sequebantur; mutuis insuper malis alter alterum provocabat, fovebat, tuebatur.

Ezechiel 2. 3. populum illum exhibit veluti in pravo obfirmatum, nullis persuasionibus corrigendum, fidei desertorem & prævaricatorem, qui à Domino desciscens, ultionem in se divinam jam inde ab initio provocaverat (l); qui Prophetarum & Dei vocibus surdas aures præbuerant, corde & fronte aenè averis omnibus resistebant (m); quorum regio omnibus Idololatriæ sordibus scatens, passim occurrentibus in editis quibusque locis ac memoribus, positis impietati & superstitioni mausolæis (n). Summam in ea, addit Ezechiel, obtinent auctoritatem Pseudo-Prophetæ, quorum verba auscultantur, cum interim Prophetæ Domini contempti neglectique jaceant, impij assentatorum laudibus foveantur (o): populus est tandem, cui nihil antiquius quam ut excusso Domini jugo, reseissoque sacro fœdere, arbitrio suo & voluptati vivat. Æger est deploratus, cui frustra pharma adhibeas; gens polluta, quam non antea expiaveris, nisi postquam inter nationes dispersam infinitas prope modum penas dare coegeris; uxor infidelis, omnibus finitimis populis, quorum illa scelera non æquare tantum, sed & superare studuit, prostituta (p); quæ tandem eò scelere devenit, ut infamiam suam scelera Gomorrhæ, Sodomæ & Ægypti minueret.

Jeremias 2. 10. 11. ad alias per orbem nationes Judæos remittit, ut dicant an unquam commissam sit, ut pristina religione desertâ, ad aliam externam accesserint; quod tamen ab Israele factum queritur, cum rejecto Domino fonte aque viventis, contractas sibi cisternas continendis aquis ineptas effoderit. Similes scemine perfriçtæ frontis & prostitute, quæ obvia cuique totam se committit; vacca indomitæ, quæ contracto jugo petulans jacitat; Non serviam; vineæ manu Domini confita; quæ pro uvis labruscas ingrata produxit; Onagro indomito effreni, & brutali, in voluptates suas effuso; adolescenti malè morato, qui excusso correctionis & obedientiæ jugo audacior in patrem insurgit.

Ut intimius Prophetarum sensus pervadatur, atque oraculorum apud ipsos mens pateat, religionis in utroque Regno status sub oculis ponendus est. Eò enim vaticinia illorum omnia potissimè collimant; quod in causa, fuit cur nos unâ veluti serie ea componeremus, quæ apud Scripturam apertius de illo argumento traduntur ad ætatem Prophetarum spectantia.

DIS-

k Mich. 1. 7. & 3. 1. 2. 3. & c. & 6. 16. & 7. 1. & c.

l Ibid. 3. 7.

m Ezech. 6. 3. & c.

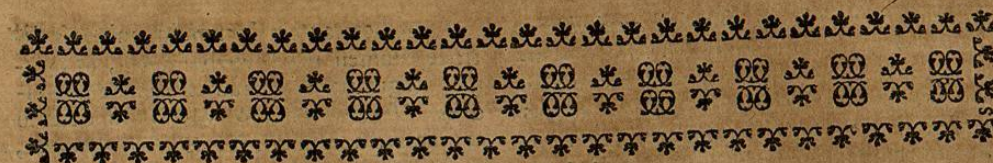
n Ezech. 13. 16. & 14. 1. & c. & 20. 1. & c.

o Ezech. 21. 32. 33. & c.

p Ezech. 23.

a Psal. 105. 7. Patres nostri in Ægypto non intellexerunt mirabilia tua, non fuerunt memores multitudinis misericordiarum tuarum. b Ezech. 20. 7. 8. 9.

c Ezech. 20. 16.

DISSERTATIO

DE IDOLOLATRIA ISRAELITARUM IN deserto, ac potissimum de Deo Rephan seu Rempha, ad Amos 5. 26.

NISI apertissimo Scripturarum documento extra controversiam positum esset, Hebræos non semel tantum & per transitum, sed veluti de industria & consuetudine Idola coluisse in deserto, vix credulam mentem affirmanti addiceremus: ad eò res supra fidem videretur: unquam factum sibi persuaderet, ut sub ipsis Moyſis oculis, in conspectu Arce Fœderis, sub ipsâ nubis noctu duque protigentis umbra, inter media prodigia, Sacerdotes, Judices Dei Spiritu afflatos virosque studio Legis flagrantés, ac tandem invitis legibus, Idololatriam indiditæ mortis poenâ vetantibus: quis, inquam, credat Idola secum tulisse populum, quibus cultum superstitiosum & sacrilegum impenderet? Hæc sanè quanquam supra fidem videntur, non dubiâ tamen fide credenda sunt post expressum Amos 5. 26. & à S. Stephano in Actibus Apostolorum 7. 43. confirmatum testimonium. Ita verò S. Stephanus illos compellat: Et suscepistis tabernaculum Moloch, & sidus Dei vestri Remphan, figurâs, quas fecistis, adorare eas.

Quam olim contraxerant in Ægypto habitudinem Idola colendi, nec minâ nec prodigia nec legum severitas nec beneficentia Domini excindere valuerunt (a). Cum Moyſes sub ipsam ex Ægypto egressum Hebræos alloqueretur, in ipso sermonis vestibulo illos hortatur: Unusquisque offensiones oculorum suorum abiciat, & in Idolis Ægypti nolite pollui (b). Frustra tamen ille. Adjecit Deus minas, ultionem suam tandem exerturum edicens; frustra etiam Deus. Quare ne obstinatos ultionis severissimæ exemplum poneret, sola gloriæ suæ & majestatis consideratio prohibuit. Ex Ægypto itaque veluti abstraxit evulsiſque juxta phrasim Ezechielis: Ejeci eos de terra Ægypti; deductisque in desertum leges suas & mandata tradidit. Verum ejus beneficiis pervicacius resistentes, murmure in illum non semel sublato, eò ultionem divinam adegerunt; ut non semel & iterum, sed decies sub ipso exterminandi ingratos limine constitueretur. Frustra nihilominus omnia. Post Idola cor eorum grahebat (c).

Vehementius etiam Idololatriam populi Dissert. Calmet. Tom. I.

lo in Ægypto versanti exprobat Ezechiel, prostituta scemine moribus populi sui scelerata comparans (d); semel enim abrupto pudoris fræno in Ægypto, totum se licentiæ ad eò commisit, ut in ultimis excessibus deveniret.

Alterum ejus rei testem omni exceptione majorem, de adoptato Numinum Ægyptiorum apud Hebræos cultu, excussoque in deserto obedientiæ Domini jugo, Josue cap. 24. 14. exhibemus. Sed frustra argumenta in eam rem congerimus, cum ipse Moyſes in Libris suis apertè loquatur. Quoties sublato murmure atque in apertam defectionem proruentes, querelas suas altè in Dominum extulerunt? Si Moyſes aliquo temporis spatio à castris abſtineat, statim aureus vitulus ad cultum præponitur (e). Propius ad regionem Moab accedentes, ad sacra Phogor invitati, certatim ruunt; dein luxuriæ crimine implicantur (f). Frustra Moyſes leges & edita congerit; extento illa collo abiciunt, certa pravam illum iniquitatis cursum, quem olim susceperant, nullâ interjectâ morâ prosecuti, prava cordis sui vota vel ipso invito Deo expleturi. Edicto cavet Moyſes, ut victimæ omnes præ foribus Tabernaculi sistantur (g); nec alibi quam coram Domino victimæ illæ mactentur, quarum sanguis in ipsa Ara offeratur; edicit ne ultra immolentur hostia Damonibus (Hebr. Pilosis) cum quibus fornicati sunt. Hæc autem omnia capitalia decernit: Interibit de populo suo. Quid autem populus? Et portastis, ait Amos 5. 26. tabernaculum Moloch vestro, & imaginem Idolorum vestrorum, sidus Dei vestri.

Toto quadraginta annorum, quo in deserto errarunt, spatio, arbitrario quodam, vel si malueris, irreligioso politia genere usi sunt. Numquid hostias & sacrificia obtulistis mihi in deserto quadraginta annis, domus Israel? ait Amos 5. 25. Non sum locutus cum Patribus vestris, ait Dominus per Jeremiam cap. 7. 22. Et non præcepi eis, in die qua eduxi eos de terra Ægypti de verbo holocaustatum & victimarum. Sed hoc verbum præcepi eis dicens: Audite vocem meam, & ero vobis Deus. Tandem Moyſes sub ipsum vitæ suæ exitum ita affatus est Israelitis (h): Non facietis ibi (in terra promissionis) qua

d Ezech. 1. 2. 19. 20. 21. Videtiam Ezech. 16. 26.

e Exod. 32. 4.

f Num. 25. 3.

g Levit. 17. 7.

h Deut. 12. 8.

Kkkk 2 nos